

Jak podróżują książki

– czyli o zaczytanym bookcrossingu

Nie lubisz się dzielić książkami? Mają dla ciebie wartość sentymentalną? A gdyby się okazało, że twoja książka może trafić z Krakowa do małego pacjenta w Szczecinie, samotnej mamy pod Grudziądzem albo seniora w Krośnie? Dzięki bookcrossingowi książki podróżują po całym kraju i trafiają do Zaczytanych Bibliotek.

MARTA TITTENBRUN

Zaczytane Biblioteki nie są standardowymi wypożyczalniami. Funkcjonują zgodnie z ideą bookcrossingu. Dzięki książkom zebranych podczas Wielkiej Zbiórki Książek Fundacja Zaczytani.org otwiera Zaczytane Biblioteki w szpitalach oraz placówkach opiekuńczych, wychowawczych i pomocowych. Zaczytane Biblioteki trafiają m.in. do domów seniora, hospicjów, zakładów karnych, domów samotnej matki, placówek opiekuńczo-wychowawczych, placówek resocjalizacyjnych, ośrodków dla osób w kryzysie bezdomności. Z Zaczytanej Biblioteki każdy może zabrać ulubioną pozycję ze sobą, a fundacja stale uzupełnia księgozbiory po to, by można było podać książkę dalej.

PO PIERWSZE: PODAJEMY DALEJ

Każda podróż zaczyna się od decyzji. Z książkami jest tak samo. Ktoś musi zdecydować, że jest gotowy puścić daną książkę dalej, podzielić się nią. Konieczny jest przegląd domowej biblioteczki – a właściwie tysięcy domowych biblioteczek w całym kraju. A także biblioteczek dzieci. Do kategorii „do oddania” mogą trafić książki: wyczytane, nieprzeczytane, ale już nie do przeczytania, nietrafione, nigdy niechciane, a także te ulubione. Czyli właściwie wszystkie. Książki nowe lub używane, ale w dobrym stanie technicznym – takie, które chciałoby się podarować komuś bliskiemu.

Podczas Wielkiej Zbiórki Książek powstają setki punktów zbiórki w całej Polsce. W ma-

łych i dużych miejscowościach, we wsiach. W bibliotekach, szkołach, przedszkolach, kawiarniach, teatrach, muzeach, urzędach, przychodniach, siedzibach firm, sklepach, a nawet na komendzie policji. Wszędzie tam, gdzie są

ludzie chcący wspierać książkowe pospolite ruszenie. Książki wybrane do oddania można przekazać w miejscu najbliższym swojego miejsca zamieszkania.

PO DRUGIE: PRZEWOZIMY, PRZEGLĄDAMY, PAKUJEMY

W ten sposób do punktów zbiórki trafiają setki tysięcy pozycji dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Podczas Wielkiej Zbiórki Książek w 2020 r. Fundacja Zaczytani.org zebrała 294 tysiące książek! W akcję zaangażowało się 961 punktów z 254 miejscowości w całej Polsce.

Drugim etapem podróży jest porządkowanie zebranych książek. Są one zwożone w kartonach do magazynów w siedmiu głównych

Wielka Zbiórka Książek w 2020 r.

Zdjęcia: z archiwum Fundacji Zaczytani.org

miastach, gdzie trafiają w ręce przeszkolonych wolontariuszy. Kilkadziesiąt osób musi przejrzeć zebrane egzemplarze pod kątem stanu technicznego, a także podzielić je na odpowiednie kategorie wiekowe i jakościowe. Następnie książki są ponownie pakowane w kartony, których zawartość jest odpowiednio opisywana.

PO TRZECIE: TWORZYMY ZACZYTANE BIBLIOTEKI

Celem Wielkiej Zbiórki Książek nie jest oczywiście jedynie zebranie książek. Tak naprawdę to gigantyczna akcja bookcrossingowa, dzięki której książki trafiają z polskich domów do osób potrzebujących. A kto potrzebuje książek? Fundacja zwiększa dostęp do literatury w miejscach, w których może ona pełnić funkcję terapeutyczną. Czytanie powoduje obniżenie napięcia, redukuje stres, pomaga radzić sobie z osamotnieniem lub trudną sytuacją życiową, może też pełnić funkcję socjalizacyjną.

Podróż książki kończy się podobnie, jak się zaczyna: w czyichś rękach. Ktoś gładzi ręką okładkę. Na początku było to gładzenie na pożegnanie, na końcu jest na powitanie. Książka znajduje nowego właściciela. Może na zawsze? A może tylko na jakiś czas?

Sortowanie przekazanych książek w magazynie

BIURO PODRÓŻY KSIĄŻEK W TWOJEJ BIBLIOTECE

Ze względu na panującą epidemię oraz bardzo duże zasoby książek zgromadzonych przez Fundację Zaczytani.org w 2021 r. Wielka Zbiórka Książek się nie odbędzie. Idea bookcrossingu może być jednak pielęgnowana przez cały rok.

W każdej bibliotece może powstać regał bookcrossingowy, który będzie zachęcał do dzielenia się książkami. Potrzebne są przede wszystkim dwie rzeczy: odpowiednie miejsce (regał, półki) oraz jasne zasady. Jakie książki można przekazywać do oddania? Czy czasopiśma i podręczniki również? W jakim stanie muszą być oddawane książki? Ile książek można zabrać ze sobą? Czy jeśli chce się coś za-

brać, to za każdym razem trzeba też coś oddać? Czy wybraną książkę można zabrać na zawsze, czy trzeba ją zwrócić? Jednoznaczne zasady pomogą lokalnej społeczności dzielić się książkami komfortowo i w zgodzie. Warto poinformować o tej możliwości w swoich kanałach (np. w e-mailach do czytelników czy w social mediach).

CHCESZ WSPIERAĆ ZACZYTANE BIBLIOTEKI?

Jeśli chcesz, aby twoje książki wsparły Zaczytane Biblioteki tworzone przez Fundację Zaczytani.org i możesz je wysłać na własny koszt lub przywieźć do magazynu w Warszawie – skontaktuj się z fundacją mailowo pod adresem: biuro@zaczytani.org. Wolontariusze fundacji przez cały rok przygotowują książki dla kolejnych placówek, a lista potrzebujących beneficjentów stale się wydłuża.

Książka od fundacji Zaczytani.org w rękach małej pacjentki Dziecięcego Szpitala Klinicznego w Warszawie

MARTA TITTENBRUN

bajkoedukatorka, propagatorka wychowania bliskościowego i znawczyni książek dla dzieci. PR menadżerka Fundacji Zaczytani.org, specjalistka ds. komunikacji, social mediów i wydarzeń.

Zaczytani.org